

Projektets målsättning

- Utveckla, demonstrera och utvärdera **fjärrvärmedrivna vitvaror** för hushållsbruk, daghem och tvättstugor (Fältprovning).
- Undersöka ekonomiska och tekniska förutsättningar.
- Minska elanvändningen och öka värmeunderlaget i lågenergihus så att fjärrvärme kan motiveras trots allt lägre uppvärmningsbehov i framtidens byggande.

HWC Diskmaskin

Prestanda med värmevatten 60°C
EI ≈ 0,5 kWh/cykel, Värme ≈ 0,5 kWh/cykel

Prestanda med värmevatten 80°C
EI = 0,1 kWh/cykel, Värme ≈ 0,9 kWh/cykel

HWC - diskmaskiner, tvättmaskiner och torktun
Produktblad, Asko Appliances: Vara, Sweden.

HWC Tvättmaskin

Prestanda med värmevatten 60°C
EI ≈ 0,4 kWh/cykel, Värme ≈ 0,7 kWh/cykel

Prestanda med värmevatten 80°C
EI = 0,2 kWh/cykel, Värme ≈ 0,9 kWh/cykel

Torktumlare (evakueringstumlare)

Prestanda med värmevatten 60°C
El \approx 0,7 kWh/cykel, Värme \approx 2,8 kWh/cykel

Prestanda med värmevatten 80°C
El = 0,5 kWh/cykel, Värme \approx 3,1 kWh/cykel

Torkskåp

Prestanda med värmevatten 65°C

Ca 7% el och 93% värme

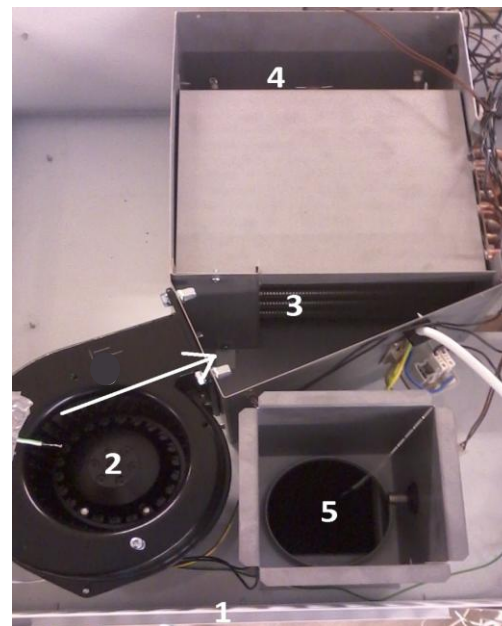

Foto: Robin Johansson

Förutsättningar för installation av värmedrivna vitvaror

• Antal lägenheter:	36 st
• Lägenhetsyta:	65 m ²
• Antal våningar:	4 st
• Innetemperatur:	21°C
• Dim. utetemperatur:	-20°C
• Luftflöde/lgh:	25 l/s
• Temp.verkningsgrad VVX:	80 %
• Framledningstemp separat vitvarukrets	60 °C
• Returledningstemp separat vitvarukrets	40 °C
• Framledningstemp värmekrets Västeråsmodellen	60 °C
• Returledningstemp värmekrets Västeråsmodellen	Beräknas från fall till fall
• Fjärrvärmepris	0,5 kr/kWh
• Elpris:	1,25 kr/kWh
• Specifik värmebehov normaliserat hus	120 kWh/m ² , år
• Specifik värmebehov passivhus	45 kWh/m ² , år

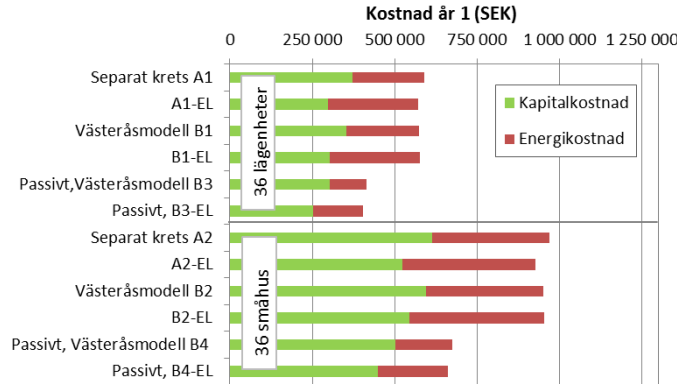
Resultat av VCON:s utredning. I kostnaderna ingår ej merkostnad för värmedrivna vitvaror

			Installationskostnad (kr)	Energikostnad (kr/år)	Extrakostnad jmf el (kr)	Besparing (kr/år)	Pay off tid (år)
36 lägenheter i flerbostadshus	Normalisolerat	Separat krets A1	2 948 700	199 601	468 600	51 610	9
		A1-EL	2 480 100	251 211			
		Västeråsmodell B1	2 713 000	201 740	192 800	52 629	4
		B1-EL	2 520 200	254 369			
	Passivt	Västeråsmodell B3	2 096 000	93 650	197 800	36 408	5
		B3-EL	1 898 200	130 058			
36 småhus	Normalisolerat	Separat krets A2	5 900 700	340 172	641 300	40 548	16
		A2-EL	5 259 400	380 720			
		Västeråsmodell B2	5 700 950	336 510	193 800	52 236	4
		B2-EL	5 507 150	388 746			
	Passivt	Västeråsmodell B4	4 543 950	155 636	201 800	33 813	6
		B4-EL	4 342 150	189 449			

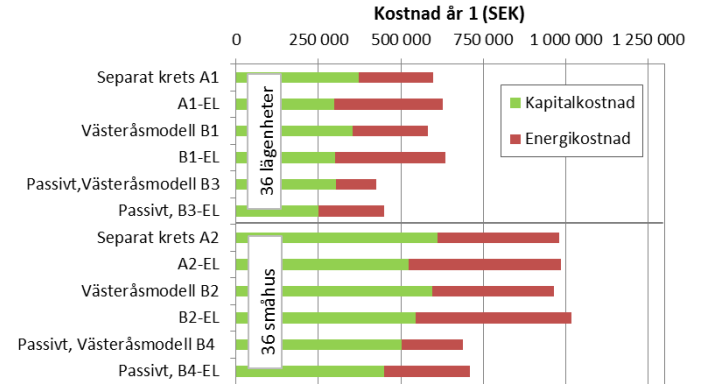
Beräkningsförutsättningar

- Kostnader för det första driftsåret beräknas med annuitetsmetoden baserat på en konsultkalkyl av materialkostnader och energianvändning.
- 30 års livslängd på system och 15 år på vitvaror.
- Värmeförluster har beräknats för alla ledningar utanför lägenheten och schablonmässigt inkluderats inom lägenheterna.
- Material och arbetskostnader inkluderas men inte underhållskostnader.
- Anslutningskostnader 2500 kr per HWC-maskin.
- Totalt 1000 kWh/år till komfortgolvvärme och handdukstork i passivhus och 1600 kWh/år i normalisolerade hus.
- Disk: 280 cykler per år.
- Tvätt: 220 cykler per år.
- Tork: 160 cykler per år

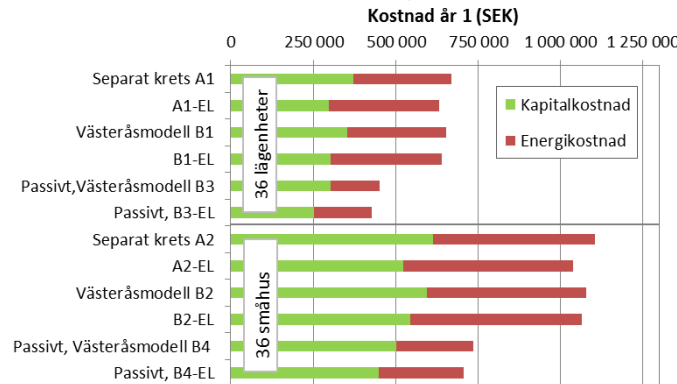
El: 1,2 kr/kWh, Fjärrvärme: 0,5 kr/kWh

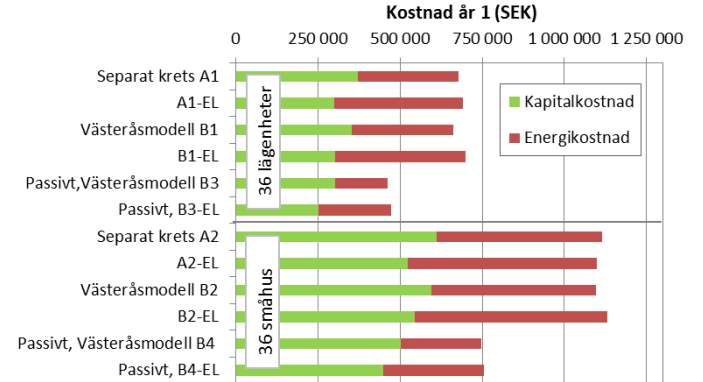
El: 1,8 kr/kWh, Fjärrvärme: 0,5 kr/kWh

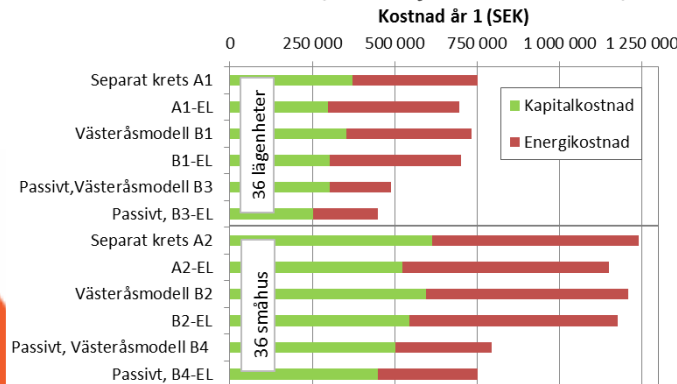
El: 1,2 kr/kWh, Fjärrvärme: 0,7 kr/kWh

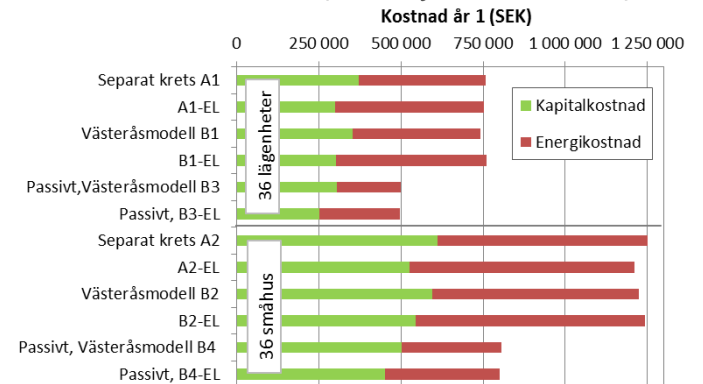
El: 1,8 kr/kWh, Fjärrvärme: 0,7 kr/kWh

El: 1,2 kr/kWh, Fjärrvärme: 0,9 kr/kWh

El: 1,8 kr/kWh, Fjärrvärme: 0,9 kr/kWh

Prisjämförelser vid köp av en maskin mellan värmedrivna och eldrivna vitvaror från Asko

Product	Värmedriven	nettopris		Eldriven	nettopris	merkostnad	
Dishwasher	D5554SOFHWCFI	kr 8 920		D5554FI	kr 6 236	2684	30 %
Dishwasher	D5654SOFHWCW	kr 9 380		D5654W	kr 7 000	2380	25 %
Tumbledryer	T784HWCW	kr 6 850		T784	kr 6 100	750	11 %
Tumbledryer	TDC112V HWC	kr 10 860	proff	TDC112	kr 9 100	1760	16 %
Washing machine	W6884HWCW	kr 9 025		W6884W	kr 7 700	1325	15 %
Washing machine	WMC64PHWC	kr 15 475	proff	WMC64P	kr 14 400	1075	7 %

Slutsatser

Följande slutsatser kan f.n. dras från projektet med värmedrivna vitvaror

- Västeråsmodellen är ekonomiskt intressant om prisskillnaden mellan el och fjärrvärme är större än 70 öre/kWh. Modellen används för småhusområden och f.n. uppför MIMER ett flerbostadshus (160 lgh) i Västerås med denna systemlösning
- Att bygga som A1 el (utan vitvarukrets) och använda värmesystemet till värmedrivna vitvaror kan vara ekonomiskt intressant. Nackdelen är högre distributionsförluster pga att man måste ha konstant 60 graders framledningstemperatur året runt. Kan passa bra för passivhus där lägenheterna värms med luft.
- Att använda VVC-systemet för de värmedrivna vitvarorna kan vara intressant. Dock måste legionellproblematiken beaktas. Här finns flera tänkbara lösningar.
- Askö klarar f.n. **inte** målsättningen att de värmedrivna vitvarorna inte ska ha en högre merkostnad än 1000 kr/enhet i jämförelse med motsvarande eldrivna. Klaras bara för torktumlare och eventuellt torkskåp. Askö kommer därför att byta leverantör av värmeväxlare till disk och tvätt och ser även om en annan konstruktionslösning kan användas med syftet att få ner kostnaden.
- Värmedrivna vitvaror i fastighetstvättstugor är lönsammare.

Rekommendationer till fjärrvärmebranschen för att gynna värmedrivna vitvaror

- Minska anslutningsavgifterna vid nyanslutningar om värmedrivna vitvaror används. Detta kan göras för att försäljningsvolymen ökar året runt. En ökad försäljning på mellan 500 till 700 kWh per lägenhet och år bör ju kunna medföra lägre anslutningsavgift.
- Ta bara ut rörligt fjärrvärmepreis för värmedrivna vitvaror. Vid beräkning/mätning av effekt så reducera effekten med den sammanlagrade effekten för vitvarorna.
- Ta alltid upp frågan om installation av värmedrivna vitvaror i samband med kundträffar m.m.
- Påverka era respektive huvudmän för daghem/skolor m.m. att installera värmedrivna torkskåp när det är aktuellt att byta torkskåp och subventionera detta ekonomiskt. Det kan löna sig för bägge parter.
- Många kunder är miljömedvetna. Tala med dem om vilken nytta värmedrivna vitvaror gör på marginalen. För varje kWh el som kan ersättas med värme så minskas koldioxidutsläppen med 1kg från kolkondenskraftverk. Dessutom kan mer el tillverkas i kraftvärmeverk genom att värmeunderlaget ökar (ca 0,6 kWh el per kWh värme).